

Medlemmerne af Demokraatit Inatsisartut gruppe
Inatsisartut@inatsisartut.gl

Besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 075/2023

10-05-2023
Sagsnr. 2023 - 7448
Akt nr. 22871274

Kære medlemmer af Demokraatit Inatsisartut gruppe

Du har i henhold til § 37, stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut. Jeg takker for spørgsmålene, som er henvist til min besvarelse. Spørgsmålene gengives og besvares nedenfor.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanaoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvorledes det ser ud med antallet af følgende:
  - a. Operationer fra 2019-2023? (eksklusiv mindre ambulante indgreb).

Svar:

Antallet af operationer kan ses i aktivitetstabel til finanslovshovedkonto 34.11.03 Dronning Ingrid's Hospital. Nedenstående er en sammenstilling af tal fra 2019 til 2023¹:

Tabel 1: Aktivitetstabel 34.11.03

34.11.03 Dronning Ingrid's Hospital	R2019	R2020	R2021	FL2022	FL2023
Forventede aktivitetstal antal operationer i alt	4.594	4.251	4.290	4.605	4.605

- b. Aflyste operationer fra 2019-2023?

Svar:

Det er ikke muligt at lave en samlet opgørelse over aflyste operationer for hele Sundhedsvæsenet i perioden 2019-2023². Sundhedsvæsenet arbejder for at udvikle muligheden for at trække disse data.

- c. Ventelisten på operationer fra 2019-2023?

Svar:

Det er ikke muligt at lave en samlet opgørelse over venteliste til operationer for hele

¹ Tallene i tabel afgiver fra opgørelsen i § 37 besvarelse nr. 57/2020. Det skyldes, at opgørelsen fra 2020 (§ 37 nr. 57/2020) var et estimat for Sundhedsvæsenets operationslokaliteter på Dronning Ingrid's Hospital.

² Opgørelsen i § 37 besvarelse nr. 57/2020 var et estimat for Sundhedsvæsenets operationslokaliteter på Dronning Ingrid's Hospital.

Sundhedsvæsenet i perioden 2019-2023³. Sundhedsvæsenet arbejder for at udvikle muligheden for at trække disse data.

d. Venteliste for udredning og undersøgelse af alvorlig sygdom, herunder cancersuspekter?

Svar:

Det er ikke muligt at svare på første del af spørgsmålet, da begrebet "Alvorlig sygdom" kræver en præcisering for at kunne trække data. Dertil er det ikke muligt at lave en samlet opgørelse for venteliste til udredning for cancer, der dækker alle områder i Sundhedsvæsenet.

I nedenstående tabel ses antallet af patienter, som er visiterede og står på venteliste ved Kirurgisk område til en gastro-, cysto- eller koloskopi i forbindelse med udredning pga. mistanke om cancer⁴.

<i>Tabel 2: Undersøgelse (obs. cancer)</i>	Venteliste per 23-04-2023
Undersøgelse (obs. cancer)	64
Total	64

e. Venteliste til mammografi-undersøgelser fra 2019-2023?

Svar:

Tabel 3 viser antallet af patienter, der står på venteliste til mammografiundersøgelse samt kontrol. Tallene dækker over alle typer af mammografi, inkl. screening af BRCA-positive patienter.

<i>Tabel 3: Mammografi</i>	Venteliste per 23-04-2023
Mammografi	101
Mammografi - kontrol	115
Total	216

f. Venteliste til koloskopi?

Svar:

Tallene i tabel 4 over alle patienter, som står på venteliste til en kikkertundersøgelse (koloskopi).

³ Opgørelsen i § 37 besvarelse nr. 57/2020 var et estimat for Sundhedsvæsenets operationslokaliteter på Dronning Ingrid's Hospital.

⁴ Opgørelsen afviger fra opgørelsen i § 37 besvarelse nr. 57/2020, idet opgørelsen fra 2020 bl.a. omfattede patienter, der afventede kontrol i forbindelse med behandlingsforløb. Opgørelsen i tabel 2 viser kun patienter, der er visiteret til udredning for mistanke om cancer.

<i>Tabel 4: Koloskopier</i>	Venteliste per 23-04-2023
Koloskopi	188
Koloskopi kontrol	479
Koloskopi (obs. cancer)	41
Total	708

2. **Har Naalakkersuisut planer om at evaluere det ikke-politisk godkendte omstillingsprojekt med etablering af 7 stabsfunktioner i sundhedsvæsenet fra 2019 med en øget årlig administrativ udgift på 6 millioner kroner årligt?**

Svar:

Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt ikke planlagt en evaluering af strukturen i Sundhedsvæsenet, da dette har været sundhedskommissionens opgave. Sundhedsledelsen oplyser, at stabsfunktionerne i Sundhedsvæsenet er nødvendige, idet driften af Sundhedsvæsenet er forbundet med en lang række administrative opgaver f.eks. økonomistyring, HR, bygning og vedligehold, it og medicoteknik, rejsekoordinering, kontrakter mv., hvilket kræver administrativ ledelse.

- a. **Har omstillingsprojektet, efter Naalakkersuisut vurdering, medført øget gennemsigtighed og bedre patientforløb ifølge hensigterne?**

Svar:

Sundhedsledelsen oplyser, at før omstillingsprojektet blev gennemført var særligt medicinsk og kirurgisk områdeledelsers opgaver blevet for omfangsrige, og det var ikke muligt at varetage ledelsen af de mange afdelinger på en hensigtsmæssig måde. Når områder og regioner bliver for store, bliver opgaver ikke løst effektivt og med den kvalitet, Sundhedsvæsenet ønsker at efterleve. Med en samling af ledelsen af patienthotellet, klinisk sekretariat, patient- og rejsekoordinering blev der netop et styrket fokus på at sikre de bedst mulige patientforløb.

- b. **Har omstillingsprojektet medført en direkte påvirkning på rekruttering af fagkompetencer, herunder radiologer og andet fagpersonaler, og reduceret ventelisterne til gavn for patienterne?**

Svar:

Der er i store dele af verden særdeles store udfordringer med at rekruttere sundhedsfaglige medarbejdere, herunder radiologer. Med den nuværende organisering bruges radiologernes tid på kliniske opgaver, fremfor på administrative opgaver, og dette sikrer en bedre udnyttelse af fagkundskaben.

De nuværende ledelsesopgaver i Sundhedsvæsenet er store og tunge, for såvel hver region, det kliniske område og for stabsledelserne. Flere administrative ledelsesopgaver vil ikke styrke rekruttering og fastholdelse af hverken sundhedsfaglige ledere eller medarbejdere i Sundhedsvæsenet.

Den nuværende rekrutteringssituation med en massiv mangel på sundhedspersonale udfordrer Sundhedsvæsenet på alle planer. Det vurderes derfor ikke muligt at konkludere på, hvorvidt omstillingsprojektet har haft en direkte indflydelse på dette, da de udefrakommende faktorer såsom generel mangel på sundhedsfagligt personale

efter coronapandemien, har stor betydning for den nuværende bemandsituation i Sundhedsvæsenet.

- 3. Naalakkersuisut har for nyligt meldt ud, at flere sundhedsydelse fremover skal løses centralt, herunder i Nuuk og i Danmark. Naalakkersuisut bedes redegøre for, om den økonomiske ramme følger med denne beslutning således, at DIH og lægeklinikken i Nuuk kan forvente at få omroket flere økonomiske og faglige ressourcer som led i denne beslutning?**

Svar:

I overensstemmelse med sædvanlig praksis fremlægger Naalakkersuisut sin økonomiske politik i forbindelse med offentliggørelsen af finanslovsforslaget for det kommende år. Spørgsmålet om, hvilke konkrete planer Naalakkersuisut måtte have om at øge Sundhedsvæsenets budget kan derfor ikke besvares inden for rammerne af et § 37 spørgsmål.

- 4. Har Naalakkersuisut planer om at igangsætte en analyse af, hvor mange borgere i Grønland har en privat sundhedsforsikring eller har en sundhedsforsikring via deres arbejde i f.eks. det offentlige herunder i selvstyrets A/S-selskaber?**

Svar:

Naalakkersuisut har ikke planer om at igangsætte en analyse af, hvor mange borgere der har en privattegnet eller arbejdsgiverfinansieret sundhedsforsikringsordning.

I 2016 blev der gennemført en telefonbaseret interviewundersøgelse vedrørende udbredelsen af arbejdsgiverfinansierede sundhedsforsikringsordninger i Grønland⁵. Her blev der lavet en rundringning til 50 tilfældigt udvalgte virksomheder⁶. I undersøgelsen svarede 37 ud af de 50 de adspurgte virksomheder på spørgsmålene om sundhedsforsikringsordninger. Se nedenstående opgørelse, der giver en indikation på udbredelsen af arbejdsgiverfinansierede sundhedsforsikringsordninger¹:

---

⁵ Grønlands Sundhedsvæsen Status og potentialer - Fase 1 - delrapport 2 - juni 2016.

⁶ Virksomhederne er udvalgt simpelt tilfældigt, dog med den undtagelse, at alle virksomheder med mere end 500 medarbejder er blevet spurgt.

Antal medarbejdere	Udvalgte	Svar	Ja	ja i pct. af svar
0-4	11	7	1	14,3%
5-19	7	5	2	40,0%
20-49	5	5	2	40,0%
50-99	3	3	1	33,3%
100-199	4	4	2	50,0%
200-499	4	4	3	75,0%
500+	16	9	6	66,7%
I alt	50	37	17	45,9%

Figur 1: Andel af virksomheder med arbejdsgiverfinansierede sundhedsforsikringsordninger i 2016.

Undersøgelsen fra 2016 er ikke statistisk repræsentativ, men giver alligevel en indikation af, at arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer har en vis udbredelse her i landet – og at sådanne ordninger er mere udbredte i større virksomheder end i mindre virksomheder¹. Undersøgelsen omfattede ikke udbredelsen af privattegnede sundhedsforsikringer.

5. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor mange penge, der er brugt til vikarbureau-personale fra 2019-2023?

Svar:

Tabel 5: Udgifter ifm. Vikarbureauer.⁷

Beløb i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Vikarbureauudgifter	38.591	22.139	24.909	41.459

a. Kan Naalakkersuisut redegøre for årsagerne til denne udvikling?

Svar:

Rekrutteringen af sundhedspersonale i Sundhedsvæsenet påvirkes af flere forskellige faktorer, både internt og eksternt drevne, f.eks. rekrutteringssituationen i resten af verden, hvor flere lande har udfordringer med at rekruttere sundhedspersonale.

Vores sundhedsvæsen rekrutterer en stor andel af det sundhedsfaglige personale udefra, herunder især fra Danmark. Regionerne i Danmark oplever udfordringer med rekruttering såvel som fastholdelse af sundhedsfagligt personale. Grønland oplever, som følge af problematikken i Danmark, et formindsket rekrutteringspotentiale. For at sikre bemanningen i Sundhedsvæsenet anvendes vikarbureauer, når andet ikke er muligt.

b. Hvordan forholder Naalakkersuisut sig til denne udvikling?

⁷ Sundhedsvæsenet har på nuværende tidspunkt ikke en opgørelse for 2023.

Svar:

Naalakkersuisut følger udviklingen nøje. Det er ikke ønskværdigt, at udgifterne til vikarbureau-personale er steget markant i 2022, men det har samtidig Sundhedsvæsenet en opgave i at opretholde sundhedsbetjeningen i videst muligt omfang og inden for de overordnede økonomiske rammer. Det er Naalakkersuisuts forventning og oplevelse, at ledelsen i Sundhedsvæsenet hele tiden arbejder for at rekruttere og fastholde det nødvendige personale på de bedst mulige vilkår for Sundhedsvæsenet.

**6. Hvor mange penge er der brugt på til- og fratrædelsesrejser fra 2019-2023?
(svaret bedes angives som en skematisk oversigt fra år til år)**

Svar:

Udgiften i tabel 6 er opgjort samlet for fly- og skibstransport.

Tabel 6: Udgifter ifm. til- og fratrædelsesrejser⁸.

Beløb i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Til- og fratrædelsesrejser	16.106	16.333	20.908	24.474

7. Hvordan er udviklingen på udgifter til overtidbetaling, mistede fridage og andre udgifter, som har direkte relation til, at medarbejderne arbejder mere end arbejdstidsaftalen på 40 timer om ugen fra 2019-2023?

Svar:

Tabel 7: Udgifter ifm. merarbejde⁹.

Beløb i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Merarbejde	24.060	24.415	26.495	27.990

8. Hvor mange kvinder har måttet rejse til Nuuk eller et andet fødested, som en direkte konsekvens til at Qaqortoq fødested er blevet lukket?

Svar:

Fødestedet på Regionsygehuset i Qaqortoq er ikke permanent lukket, men fødslerne var i en periode i fra august til januar flyttet til Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk. Sundhedsvæsenet arbejder forsat på at rekruttere en fast speciallæge med kirurgiske kompetencer til at varetage fødselsbetjeningen.

a. Hvor mange kvinder har født i Qaqortoq i årets første kvartal, som Naalakkersuisut lovede at ville holde åbent for fødende?

⁸ Sundhedsvæsenet har på nuværende tidspunkt ikke en opgørelse for 2023.

⁹ Sundhedsvæsenet har på nuværende tidspunkt ikke en opgørelse for 2023.

Svar:

I 1. kvartal 2023 var der otte fødsler på Regionsygehuset i Qaqortoq. Syv kvinder fra region Kujataa fødte i 1. kvartal på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk.

- b. Har jordemødrene fået pålagt andre arbejdsopgaver og/eller fået ændret deres ansættelsesvilkår, f.eks. løn som en direkte konsekvens af lukning af fødestedet i Qaqortoq?

Svar:

Sundhedsvæsenet oplyser, at jordemødrene ikke har fået pålagt andre arbejdsopgaver eller fået ændret deres ansættelsesvilkår.

9. Har Naalakkersuisut planer om at revidere sundhedsuddannelserne i denne valgperiode?

Svar:

Departementet for Sundhed har indhentet input fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, der skriver følgende:

"Departementet for Uddannelse fortolker spørgsmålet derhen, at der spørges til, hvorvidt der sker revideringer af de nuværende sundhedsuddannelser i denne valgperiode. Denne fortolkning er lagt til grund for nedenstående besvarelse af spørgsmålet.

Der sker løbende revideringer af sundhedsuddannelserne. Revideringen af sundhedsuddannelserne foretages efter indstilling fra bestyrelsen for Peqqissaanermik Ilinniarfik og sendes i godkendelse til Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke jf. §§ 5-6 i Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet.

Revidering af uddannelserne sker løbende som led i en kvalitetssikring af sundhedsuddannelserne blandt andet med det formål at sikre at uddannelserne imødekommer arbejdsmarkedets behov for blandt andet faglige kvalifikationer i forhold til arbejdsmarkedsforhold.

Seneste revideringer af sundhedsuddannelser blev godkendt i den 2. februar 2023 for Sundhedsassistentuddannelsen og Støttepersonuddannelsen, endvidere fik Støttepersonuddannelsen godkendt en ny uddannelsesplan i den 20. juni 2022, som sikrer, at Støttepersonuddannelsen også kan modulopbygges og udbydes som en merituddannelse på baggrund af realkompetencevurdering."

10. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for sagen?

Svar:

Naalakkersuisut har løbende orienteret om bemandingssituationen i Sundhedsvæsenet i 2022 samt 2023.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mimi Karlson